

„sal U getrouw blijven in . . . dat U belooft hebbe” 1).

Ook de verzorgers van het kind, die niet genoeg toezicht hadden gehouden, werden door den vertoornden voogd niet gespaard maar dadelijk ter verantwoording geroepen. Zij beweerden echter volkomen te goeder trouw geweest te zijn; zij hadden hun kostleerlinge vrijelijk laten verkeereren met de familie Den Hartogh in de overtuiging, dat deze omgang geoorloofd zou zijn. Zij vreesden niet ten onrechte, dat deze geschiedenis voor den naam hunner school slechte gevolgen zou hebben en trachtten zich zoo goed mogelijk te rechtvaardigen, wat hun dan ook gelukt schijnt te zijn.

Weesmeesters werden met het geval in kennis gesteld. Van der Schalcke, daarmee niet tevreden, bracht de zaak voor schepenen en, toen dit niet hielp, voor het Hof. Partijen werden daarop gedagvaard Vrijdag 4 Aug. 1690 des morgens te 11 uur voor twee daartoe benoemde commissarissen te verschijnen en deze heeren beproefden een verzoening tot stand te brengen. Dat de klager dit huwelijk niet wenschte voor zijn pupil was alleszins begrijpelijk. Het meisje was immers den kinderschoenen nog niet ontwassen. Of de heeren de andere door hem geopperde bezwaren even steekhoudend vonden, valt te betwijfelen. Op de groote ongelijkheid van middelen was gewezen. Maar het allergrootste bezwaar bestond voor den klager toch wel in het verschil van godsdienst. Hoe ter wereld kon een gereformeerd meisje zich binden aan een lutheraan en dan nog wel een predikant? Hij dacht als de oude heer Edeling, die Saartje Burgerhart eerst niet begeerde als schoondochter, want, „Alle onze Kantoorbiedenden, „alle onze Boojen zijn Luters; en ik zal nooit dulden, „dat deese keten van Lutersche wezens in de war raakt „door eene Schoondochter. En wat maakt dat verwenschte

1) Een copie (d.d. 3 Aug. 1690) van dit briefje bevindt zich in het Gemeente-archief. Enkele woorden schijnen onleesbaar geweest te zijn.